



NÓGRÁD MEGYE ÖNKORMÁNYZATA

2019 – 2024. évi

GAZDASÁGI ÉS PROGRAMJA

Tartalomjegyzék

Rövidítések:.....	3
I. Bevezetés	3
I.1. Jogszabályi környezet	4
I.2. Szervezeti és működési keretek	8
I.3. Költségvetési, gazdálkodási környezet, vagyongazdálkodás	10
II. Területfejlesztési célok	12
II.1. Előzmények	12
II.2 2021-2027 európai uniós támogatási időszak várható megyei érintettsége	13
II.3. Nógrád Megye Területrendezési Terve	17
II.4. Klímastratégia, klímavédelem	18
II.5. Nógrád Megyei Gazdaságvédelmi Együttműködés	19
III. Az Önkormányzat stratégiai céljai mellé rendelt eszközrendszerek	20
III.1. Önkormányzatunk testületi munkája.....	20
III.2. Megyei értéktár működtetése	21
III.3. Önkormányzatunk kapcsolatrendszere.....	21
III.3.1. Kapcsolatunk a szomszédos megyei önkormányzatokkal	21
III.3.2. Kapcsolat a szlovák partnerrel	22
III.3.3. Egyéb nemzetközi kapcsolataink	23
III.3.4. Állami- és egyéb szervekkel való kapcsolódási pontjaink.....	24
III.3.5. Kapcsolataink felsőoktatási intézményekkel, tudásbázisú szervezetekkel	24
III.3.6. Civil-, érdekvédelmi - és egyéb szervezetekkel történő kapcsolataink	25
III.4. Esélyegyenlőségi feladatok	26
III.5. Rendezvényeinkről.....	27
III.6. Munkánk bemutatásának média eszközei	27
IV. Kontrollkörnyezet önkormányzatunknál	28
V. Összefoglalás.....	29

Rövidítések:

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény	Mötv.
a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény	Tftv.
A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény	Nek tv.
a közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 24/2003. (XII. 29.) Kgy. rendelet	SZMSZ
Nógrád Megye Önkormányzata	Önkormányzat
Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlése	Közgyűlés
Nógrád Megyei Önkormányzati Hivatal	Hivatal
Nógrádi Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.	Ügynökség
Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény	MaTrT
Magyar Államkincstár Nógrád Megyei Igazgatósága	MÁK
Terület- és Településfejlesztési Operatív Program	TOP
Nógrád Megyei Területfejlesztési Tanács	NMTT
Nemzeti Klímavédelmi Szövetséget	NKSZ

I. Bevezetés

Az Mötv. szerint: „A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.” A gazdasági program tartalmazza elképzeléseinket, így egyfajta jövőképet vetít elő. A megyei önkormányzat területi önkormányzat, mely kötelező feladatként területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. Mindemellet a Tftv. részletesen meghatározza a megyei önkormányzat térségi jellegű fejlesztési feladatait, mely szerint a megyei önkormányzat a területfejlesztés alapegysége, amelynek feladata a szükséges tervezési feladatok ellátása és a hazai decentralizált források kezelése.

A tervezés során a megyei önkormányzat jelenleg hatályos kötelező feladataiból kell kiindulni, azonban rögzíteni szükséges, hogy nyitottak vagyunk bármiféle olyan változásra, mely feladatainkat bővíti, a területi önkormányzatiság rendszerét erősíti.

A programnak tartalmaznia kell mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek összhangban vannak a megye fejlesztési elképzeléseivel és az Önkormányzat költségvetési lehetőségeivel. Célja, hogy a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok figyelembevételével biztosítsák és az önkormányzat által ellátandó feladatok színvonalának javítását szolgálják.

I.1. Jogszabályi környezet

Az önkormányzatok gazdasági programjának elkészítésére vonatkozó keretszabályokat az Möt. 116. §-a rögzíti. E szerint:

- (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- (2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.
- (3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.
- (4) A gazdasági program, fejlesztési terv – a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.
- (5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.”

A Tftv. alapján a megyei önkormányzat a területfejlesztés területi szintű alapegysége, feladata a tervezési feladatok ellátása és a fejlesztési források felhasználásáról való döntés. A megyei önkormányzat számára az Möt. -ben meghatározott fő feladatokat a Tftv. részletezi.

A területfejlesztéssel összefüggő feladatok ellátása keretében:

- a) az országos fejlesztési és területfejlesztési koncepcióval összhangban – a megyei jogú városok önkormányzatának egyetértésével, valamint a fővárosi kerületi önkormányzatok többségének egyetértésével – kidolgozza és határozattal elfogadja a megyei és a fővárosi területfejlesztési koncepciót, illetve – a megyei és a fővárosi területfejlesztési koncepció és a megyei területrendezési terv figyelembevételével – a megyei és a fővárosi területfejlesztési programot, a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős miniszter állásfoglalásának beszerzését követően,
- b) részt vesz az országos fejlesztési és területfejlesztési koncepció, valamint az operatív programnak kidolgozásában, a megyei jogú városok önkormányzata és a fővárosi kerületi önkormányzatok kötelező bevonásával észrevételeik figyelembevétel,
- c) előzetesen véleményezi az országos, valamint a megyét vagy a fővárost érintő ágazati fejlesztési koncepciókat és programokat a megyei jogú városok önkormányzata és fővárosi kerületi önkormányzatok kötelező bevonásával, észrevételeik figyelembevételével,
- d) előzetesen véleményezi a térségi területfejlesztési koncepciókat és programokat,
- e) a tervezés és a végrehajtás során gondoskodik a partnerség elvének érvényesítéséről,

- f) részt vesz a határ menti megyék határon átnyúló nemzetközi fejlesztési programjainak tervezésében, kidolgozásában.

A területfejlesztési tervek végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátása keretében:

- a) nyomon követi és értékeli a megyei vagy fővárosi területfejlesztési koncepció és a megyei, vagy fővárosi területfejlesztési programok végrehajtását,
- b) dönt a hatáskörébe utalt fejlesztési források felhasználásáról,
- c) monitoring bizottság vagy más döntéshozó szerv útján közreműködik a területi operatív programok irányításában, megvalósításuk végrehajtásában,
- d) figyelemmel kíséri az operatív programok megyében vagy a fővárosban jelentkező feladatainak megvalósítását, beleértve a megyehatáron átnyúló és más nemzetközi programok végrehajtását a megyei jogú városok önkormányzata és a fővárosi kerületi önkormányzatok kötelező bevonásával, észrevételeik figyelembevételével,
- e) más megyei önkormányzatokkal és az államigazgatási szervekkel közösen, monitoring bizottság vagy más döntéshozó szerv útján közreműködik a határon átnyúló nemzetközi fejlesztési programok irányításában, részt vesz azok lebonyolításában, végrehajtásában,
- f) dönt a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból a megyei önkormányzat hatáskörébe utalt pénzeszközök felhasználásáról,
- g) a megye gazdaságának és foglalkoztatásának fellendítése érdekében gazdaságfejlesztési, befektetés ösztönző tevékenységet lát el, aminek elősegítése érdekében külön szervezetet hozhat létre vagy megállapodás alapján más szervezettel működhet együtt.

A területfejlesztési koordinációval kapcsolatos feladatok ellátása érdekében:

- a) összehangolja illetékességi területén az államigazgatási szervek, a települési vagy kerületi önkormányzatok, a megyei jogú város önkormányzata, a gazdasági és civil szervezetek fejlesztési elképzeléseit,
- b) területileg összehangolja a politikai és a területi szerepéből, továbbá a nemzetközi és határon átnyúló együttműködésből adódó feladatait, biztosítja azok összhangját
- c) a települési önkormányzatok felkérése alapján elősegíti a helyi önkormányzatok területfejlesztési társulásainak szerveződését,
- d) szakmai kapacitásával segíti a területfejlesztési önkormányzati társulások és a térségi fejlesztési tanácsok tervező, döntés-előkészítő, fejlesztési célokat feltáró, pályázatokat megalapozó tevékenységét,
- e) a térségi gazdaságfejlesztő szervezet útján koordinálja a megye területén az ipari parkok és a szabad vállalkozási zónák tevékenységét, az önkormányzatok és a gazdasági szervezetek fejlesztési elképzeléseit a megye gazdasági szereplőivel együttműködve,
- f) vizsgálja és értékeli a megye vagy a főváros társadalmi és gazdasági helyzetét, környezeti állapotát, adottságait, a vizsgálatok során felhasznált információkat és a vizsgálatok eredményeit a területi információs rendszer rendelkezésére bocsátja,

- g) kölcsönös információcserével segíti a területfejlesztési és területrendezési információs rendszer működését, információkat biztosít a területi tervek készítéséhez, valamint fogadja a törvényben szereplő megyei szintre delegált feladatok elvégzése érdekében a központi adatbázisok adatait,
- h) a területfejlesztési koordinációval kapcsolatos feladatok ellátása érdekében önkormányzati rendeletet alkot a települési önkormányzatok, a megye területén székhellyel vagy telephellyel rendelkező gazdálkodó szervezetek által a megye vagy a főváros területén uniós, központi vagy helyi önkormányzati költségvetési forrásból megvalósítandó fejlesztéseinek koordinációjáról.

A megyei önkormányzat területrendezési feladatkörében:

- a) az országos területrendezési tervvel összhangban, az érintett települési önkormányzatok véleményeinek kikérésével elfogadja a megye területrendezési tervét,
- b) előzetesen véleményezi az országos, valamint a területét érintő területrendezési terveket,
- c) a megye területére vagy térségére – a megyei jogú városok önkormányzata kötelező bevonásával, észrevételeik figyelembevételével – az országos területrendezési tervvel összhangban területrendezési tervet készít,
- d) tervezés és a végrehajtás során gondoskodik a partnerség elvének érvényesítéséről,
- e) együttműködik a többi érintett megyei önkormányzattal az országos területrendezési terv alá nem tartozó kiemelt térségek összehangolt tervezése érdekében,
- f) megküldi az elfogadott területrendezési terv kihirdetésétől számított 15 napon belül a terv elfogadásáról szóló rendeletet a rajzi munkarészek vektoros állományával együtt a dokumentációk gyűjtésére jogszabályban kijelölt szervnek.

A megyei önkormányzat vidékfejlesztési feladatkörében:

- a) dönt a hatáskörébe utalt vidékfejlesztési források felhasználásáról
- b) összehangolja a vidékfejlesztési stratégiákat és akciókat a megyei, térségi, határ menti és határon átnyúló fejlesztési és területfejlesztési koncepciókkal és programokkal, valamint a megyét érintő területrendezési tervekkel,
- c) egyetértési jogkört gyakorol a vidékfejlesztési stratégiák, akciók jóváhagyását megelőzően,
- d) vidékfejlesztési források felhasználásával kapcsolatban közreműködői szervezeti feladatokat lát el a regionális fejlesztési ügynökség útján,
- e) elláthatja a helyi akciócsoportok, a közösségvezérelt helyi fejlesztésben érintett szervezetek munkaszervezeti feladatait,
- f) a helyi akciócsoportok és közösségvezérelt helyi fejlesztésben érintett szervezetek tevékenységében való részvétellel közreműködik azok tevékenységében,
- g) összehangolja a helyi akciócsoportok tevékenységét a fejlesztéspolitikához és a területfejlesztéshez kapcsolódóan,
- h) külön megállapodás szerint a vidékfejlesztési akciók végrehajtása során koordinációs és döntéshozatali feladatokat lát el,

- i) nyomon követi és értékeli a vidékfejlesztési akciók lebonyolítását és monitoring bizottsági feladatokat lát el a programok végrehajtásához kapcsolódóan,
- j) ösztönzi a települési önkormányzatok összefogását vidékfejlesztési programok kidolgozására és megvalósítására,
- k) a vidékfejlesztési koordinációval kapcsolatos feladatok ellátásáról önkormányzati rendeletet alkot.

A megyei önkormányzat koordinációs feladatkörében együttműködik a települési önkormányzatokkal, a megye fejlesztésében közvetlenül és közvetve közreműködő területi államigazgatási szervekkel, az érdekelt civil és szakmai szervezetekkel, továbbá:

- a) a megyei területfejlesztési koncepció, program és partnerség elvének érvényesítése kapcsán meghatározott feladata végrehajtása érdekében önkormányzati rendeletet alkot,
- b) koncepcionálisan összehangolja települési településfejlesztési koncepciója és integrált településfejlesztési stratégiája, valamint településrendezési eszközei kidolgozását a megyei területrendezési tervhez való illeszkedésük érdekében,
- c) előzetesen véleményezi a megye települési településfejlesztési koncepcióját és integrált településfejlesztési stratégiáját, valamint településrendezési eszközeit a megyei területfejlesztési koncepcióhoz és programhoz való illeszkedésük érdekében,
- d) véleményezi települési településrendezési eszközeit, a megyei területrendezési tervvel való összhang megteremtése érdekében,
- e) a megye területén működő bírósági nyilvántartásba vett területfejlesztési, környezetvédelmi, természetvédelmi civil szervezetek, valamint a nők és férfiak esélyegyenlőségéért küzdő szervezetek a területfejlesztést érintő kérdések megtárgyalására egyeztető fórumot hozhatnak létre, egyidejűleg jelezve a megyei önkormányzatnak együttműködési szándékukat. Az egyeztető fórum véleményét az adott napirend tárgyalásakor ismertetni kell.

A magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény tartalmazza a nemzeti értékek gyűjtésével, dokumentálásával, védelmével kapcsolatos szabályokat.

A sportról szóló 2004. évi I. törvény szabályozza a megyei önkormányzat sporttal kapcsolatos feladatit.

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény meghatározza a helyi önkormányzat tulajdonában álló vagyon megőrzésének, védelmének és a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodásnak a követelményeit, az önkormányzatok kizárólagos tulajdonának körét, a nemzeti vagyon feletti rendelkezési jog alapvető korlátait és feltételeit, valamint az önkormányzat kizárólagos gazdasági tevékenységeit.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény a költségvetési tervezés keretszabályait a közpénzekkel való áttekinthető, hatékony gazdálkodást írja elő.

A gazdasági program az Önkormányzat átfogó, 2019-2024. időszakra szóló gazdasági és szakmai stratégiai tervdokumentuma, amely meghatározza az ellátandó feladatokat, a működés és a végrehajtás eszköz-és keretrendszerét. A dokumentumban bemutatásra kerülnek

a területfejlesztési tervezési, területrendezési, vidékfejlesztési, valamint a koordinációs feladatok, illetve a nem kötelező, önként vállalt tevékenységek, továbbá az azokat rögzítő jogszabályok.

I.2. Szervezeti és működési keretek

A Közgyűlés 2019. október 31-én tartotta alakuló ülését, a megválasztott képviselők szám 15 fő. A Közgyűlés munkáját két állandó bizottság, a Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság, valamint a Területfejlesztési Bizottság segíti. A bizottságok tagjainak száma 7 – 7 fő, jelenleg egyik bizottság sem rendelkezik külsős tagokkal.

Az elnök munkáját egy főállású alelnök, valamint egy társadalmi megbízatású alelnök segíti. A Közgyűlés munkáját éves munkaterv alapján végzi, melyben meghatározásra kerül az évenként megtartandó ülések száma. A munkaterv összeállításánál szempont volt, hogy a jogszabályi előírásoknak megfelelően évente 6 alkalommal összeüljön a testület. Rendkívüli ülésre a halaszthatatlan esetek, illetve döntéshozatal alkalmával kerül sor.

Az elnök személye nem változott a korábbi ciklushoz képest, így töretlenül folytatódhat a korábbi gazdasági programban meghatározott feladatok és elképzelések megvalósítása.

A Közgyűlés a megyei önkormányzat működésével, a közgyűlés elnöke, a megyei jegyző feladat - és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével, és a döntések végrehajtásának szervezésével kapcsolatos feladatok ellátására – külön alapító okirattal – létrehozta a Hivatalt.

A Hivatal jogi személy, önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv, a működéséhez szükséges előirányzatokat a megyei önkormányzat éves költségvetése határozza meg, valamint biztosítja a feladat ellátáshoz szükséges forrást.

A Hivatal belső szervezeti felépítését, feladatait, működési rendjét a Közgyűlés hagyja jóvá. A jogszabályi változások, valamint az ebből eredő feladatellátás és annak erőforrás szükséglete számbavételével került kialakításra a Hivatal struktúrája. Mindezek mellett a feladatfinanszírozással párosuló költségvetési lehetőségeket is maximálisan figyelembe kell venni. A Közgyűlés a Hivatal munkájának meghatározó elemeként fogalmazza meg továbbra is a hatékony, takarékos gazdálkodást és munkavégzést. A Hivatal létszámkeretét a Közgyűlés az adott évi költségvetési rendeletében fogadja el.

A Hivatal jelenlegi szervezeti struktúrája:

- A Hivatalt a megyei jegyző vezeti.
- A Közgyűlés munkáját, valamint a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását az alábbi szervezeti egységek segítik, végzik:
 - Önkormányzati és Jogi Osztály
 - Közgazdasági és Koordinációs Osztály
 - Területfejlesztési és Területrendezési Osztály.

A végrehajtás másik egysége az Ügynökség, mely az Önkormányzat 100 %-os tulajdonú gazdasági társasága. Törzstőkéje 5 M Ft. Az Ügynökség a NMTT munkaszervezeteként jött létre, a Tanács megszűnésével 2012. január 1-jével került az Önkormányzat tulajdonába.

A 22/2013. (IV. 25.) Kgy. határozattal elfogadott alapító okirat szerint – többek között – közhasznú alapfeladata:

- a megye területére készített megyei területrendezési tervek előkészítésében, végrehajtásában való közreműködés,
- a gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási koncepcióknak a fejlesztéspolitikai, a határon átnyúló együttműködésből adódó feladatokkal történő összehangolása,
- a megyei jogú város önkormányzatával, az érintett települések önkormányzataival való együttműködés a településrendezési tervek összehangolása érdekében,
- együttműködés a megye gazdasági szereplőivel,
- területi információs rendszer kialakításában és működtetésében való részvétel,
- helyi önkormányzatok területfejlesztési társulásainak támogatása,
- a megye fejlesztése érdekében együttműködés a területi államigazgatási szervekkel, civil és szakmai szervezetekkel,
- közreműködés a megye hosszú távú területfejlesztési koncepciójának elkészítésében, annak végrehajtásában.
- az országos területfejlesztési koncepció, területfejlesztési program véleményezése, közreműködés a nemzeti fejlesztési stratégia kidolgozásában,
- pályázatok, projektmegalapozó dokumentumok készítése,
- a megyei önkormányzat hatáskörébe utalt fejlesztési források elosztásának elősegítése, azok felhasználásának nyomon követése,
- együttműködés elősegítése a területfejlesztési stratégiai tervezéséért felelős miniszterrel.

Az Ügynökség közhasznú tevékenység elősegítésére üzletszerű gazdasági tevékenységet is végezhet a meglévő kapacitás terhére. Az elmúlt évek és a jelenlegi szabályozó rendszer alapján a gazdasági társaság működése kiegyensúlyozott, továbbra is cél, hogy az Európai Unió forrásokból a nonprofit szféra számára megnyitott támogatások minél nagyobb volumenű lehívása realizálódjon az Ügynökségnél. Hosszabb távon, keresni kell a 2014 – 2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet általi lehetőségek maximális kihasználását, továbbá a következő 2021 – 2027 programozási időszak által kínált lehetőségeket.

A folyamatosan változó jogszabályi környezet következtében a feladatellátás erőforrás szükséglete, a költségvetési lehetőségek indokoltá teszik, hogy a Hivatal és az Ügynökség esetében is a struktúrát, az ahhoz tartozó munkaerőigényt állandó kontroll alatt tartjuk, amennyiben szükséges és időszerű, közvetlen beavatkozást eszközöljünk.

E fejezetben belül a következő táblázat ismerteti az Önkormányzatunk tulajdonosi részesedésével működő gazdasági társaságokat. E ciklusban az a cél, hogy minél aktívabban igénybe vegyük az erőforrásaikat.

Megnevezés	Részesedés mértéke E Ft	Tulajdoni arány %
Nógrádi Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.	5.000	100,00
Összesen:	5.000	

I.3. Költségvetési, gazdálkodási környezet, vagyongazdálkodás

Az MötV változását követően a megyei önkormányzatoknak 2012-től az intézményműködtető struktúra helyett, terület- és vállalkozásfejlesztési, foglalkoztatás-bővítési rendszerek támogatását kell biztosítani, mellyel a megye gazdasága önfenntartóvá válhat.

Az MötV. 117. §-ban rögzítésre került, hogy az Országgyűlés feladatfinanszírozási rendszer keretében a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott módon támogatja a helyi önkormányzatokat az alábbiak szerint:

- „a) kötelezően ellátandó, törvényben előírt egyes feladatainak – felhasználási kötöttséggel – a feladatot meghatározó jogszabályban megjelölt közszolgáltatási szintnek megfelelő ellátását feladatalapú támogatással biztosítja, vagy azok ellátásához a feladat, a helyi szükségletek alapján jellemző mutatószámok, illetve a lakosság szám alapján támogatást biztosít,
- b) az a) pontba nem tartozó feladatainak ellátásához felhasználási kötöttséggel járó, vagy felhasználási kötöttség nélküli támogatást nyújthat.”

A támogatás biztosítása a következő szempontok szerint történik:

- a) takarékos gazdálkodás,
- b) a helyi önkormányzat jogszabályon alapuló, elvárható saját bevétele,
- c) a helyi önkormányzat tényleges saját bevétele.

A feladatfinanszírozási rendszernek biztosítani kell a helyi önkormányzatok bevételi érdekeltiségének fenntartását. A központi költségvetés által biztosított forrást a helyi önkormányzat éves szinten kizárólag az ellátandó feladatainak kiadásaira fordíthatja. Az ettől eltérő felhasználás esetén a helyi önkormányzat köteles a támogatás összegét – az államháztartásról szóló törvényben meghatározott kamatokkal terhelve – a központi költségvetésbe visszafizetni. Kivételes esetben, jogszabályban meghatározott módon a helyi önkormányzat működőképessége megőrzése érdekében kiegészítő támogatás adható.

Az Önkormányzat vagyoni, pénzügyi helyzetének jellemzője, hogy szinte teljes mértékben a központi költségvetés feladatfinanszírozásától függ. Nem rendelkezünk olyan „szabad” erőforrással (gondoljunk akár ingatlanra, vagy szolgáltatásnyújtásra), mely folyamatos, tartós és jelentős volumenű bevételt eredményezne. Működésünk biztosítása érdekében szükséges az alapfeladatainkhoz illeszkedő, illetve azon túlmutató pályázati források maximális kihasználása, azonban ezek a források is központi lehetőségektől (pl. pályázati kiírásoktól, egyedi kormányzati döntésektől) függenek.

Az Önkormányzat 2012-től a MÁK-nál köteles pénzforgalmi számláit vezetni, a pénzeszközök után kamatbevétel nem keletkezik. Hitelfelvételi, vagy más egyéb kölcsön

jellegű ideiglenes forrással sem számolhatunk, ugyanakkor pénzügyi felé fennálló kötelezettségeink sincsenek.

Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény az Önkormányzatunkat érintő támogatások jogcímeit a következők szerint állapítja meg:

- Önkormányzatunk feladataihoz közvetlenül kapcsolódó kiadások támogatásaként 239,2 M Ft került rögzítésre.
- A megyei önkormányzatok rendkívüli támogatásaként a megyei önkormányzati tartalék előirányzata (300,0 M Ft) szolgál, mely pályázat alapján – a megyei önkormányzatok 2020. évi váratlan kiadásaira –, bevételeik figyelembe-vételével igényelhető. (Minden évben pályázatot nyújtottunk be a helyi önkormányzatok kiegészítő támogatására. Az elnyert támogatás évenként 12 millió Ft-ot meghaladó összegű volt.)
- A megyei önkormányzatok fejlesztési feladatainak támogatására biztosított előirányzat 300,0 M Ft, melyet a megyei önkormányzatok szintén pályázati úton igényelhetnek fejlesztési igényeik támogatására.

Az önként vállalt feladatok pénzügyi forrása saját bevétel lehet, illetve az előző évi költségvetési maradvány nyújthat fedezetet.

A korábbi évek gazdálkodási gyakorlata azt mutatja, hogy a megyei önkormányzatok kötelező feladatai lineárisan nem függenek a területi nagyságtól, ugyanakkor az állami támogatás elosztásának mértékénél ez figyelhető meg. A megyei önkormányzatok részére 2012-től változatlan nagyságrendben biztosított állami támogatás összege 2020. évben megemelkedett. Bár az Önkormányzatunk részére megállapított forrás összege az egyik legalacsonyabb a megyei önkormányzatok között, a támogatás megemelkedett összege alapvetően megteremti a kiegyensúlyozott működés és gazdálkodás lehetőségét. Az előző évekhez hasonlóan továbbra is szükséges azonban a rendkívül takarékos és minimalizált gazdálkodás.

Költségvetési és likviditási kockázatot jelent az is, hogy a különböző többlet működési költséget eredményező feladatok fedezetét a központi költségvetés nem lineárisan és időben folyósítja.

A feladatrendszer átalakítása következtében megváltozott az Önkormányzat gazdasági alapja, vagyona leszűkült. A konszolidációs törvény értelmében az Önkormányzat vagyoni elemei – kivéve a feladat ellátásához, működéshez szükséges vagyont – az állam tulajdonába kerültek. A változás jelentősen szűkíti a működési bevétel lehetőségét.

Az Önkormányzat vagyona törzsvagyonból, és üzleti vagyonból tevődik össze. A törzsvagyon részét képezik azok a forgalomképtelen- és korlátozottan forgalomképes vagyontárgyak, melyek alapvetően a feladat ellátását szolgálják. Üzleti vagyonba tartoznak a forgalomképes vagyontárgyak. Az önkormányzat vagyona jelenleg biztosítja a feladatellátást, azonban a tevékenység bővülésével, annak változásánál számolni kell a szükséges tárgyi- vagyoni feltételek biztosításával.

A vagyonnal való gazdálkodás során az Önkormányzat vagyonrendelete az irányadó. Az Önkormányzati vagyongazdálkodás-és hasznosítás szabályait az Önkormányzat vagyonáról és

a vagyongazdálkodás szabályairól szóló 9/2012. (IV. 27.) önkormányzati rendelet tartalmazza.

A vagyongazdálkodás során kiemelt szempontként kell kezelni:

- a vagyongazdálkodás során a bevételszerzés ne eredményezzen vagyonfelélést,
- ki kell használni a vagyongyarapítást eredményező pályázati lehetőségeket
- a vagyonhasznosításából származó bevételt lehetőség szerint a vagyontárgyak megóvására kell fordítani.

Az Önkormányzat feladatellátása során elsődleges a Közgyűlés feladatainak ellátása, a rendelkezésre álló források függvényében a területfejlesztés, területrendezés és vidékfejlesztési tevékenység ellátása.

II. Területfejlesztési célok

II.1. Előzmények

A Közgyűlés a 2014-2020 közötti Európai Uniók tervezéséhez kapcsolódóan, a 15/2014. (II. 27.) Kgy. határozattal elfogadta Nógrád Megye Területfejlesztési Konceptióját és annak mellékletét képező Területi Hatásvizsgálat elnevezésű dokumentumot. Ezt követően - a stratégiai tervezésért felelős miniszter állásfoglalásában javasoltak figyelembevételével – a 80/2014. (IX. 10.) Kgy. határozatával Nógrád megye 2014-2020-ra vonatkozó Területfejlesztési Programját, valamint annak mellékletét képező „Nógrád Megyei Stratégiai Program 2014-2020 területi hatásvizsgálata” elnevezésű dokumentumot. A 2014-2020 közötti programozási időszak uniós forrásokból megvalósuló fejlesztési vonatkozásában a legfontosabb megyei területfejlesztési alapidokumentum Nógrád Megye Integrált Területi Programja (a továbbiakban: ITP). Az ITP feladata a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (a továbbiakban: TOP) forráskeret felhasználási rendszerének meghatározása, és annak biztosítása, hogy a megye a helyi szükségletekre válaszolva, integrált módon, a lehető legtöbb területi szereplőt bevonva járuljon hozzá a TOP célértékek megvalósulásához, továbbá tartalmazza a megyei indikátor-vállalásokat. A Közgyűlés „Nógrád Megye Integrált Területi Programja 1.0” egyeztetési változatát 2014. október 9-én fogadta el, a 88/2014 (X.9.) Kgy. számú határozatával, majd a 32/2015. (V. 7.) Kgy. határozattal a TOP Irányító Hatóság minőségbiztosítása által jóváhagyott dokumentumot. Az eredeti dokumentum elfogadása óta eltelt időben, az ITP folyamatos átdolgozásával és nyomon követésével igazodott az átcsoportosításokhoz, változásokhoz. Az utolsó módosításra, a 2020. januárjában került sor „Nógrád Megye Integrált Területi Programja 7.0” nevű dokumentum közgyűlési elfogadásával, amelyet a Kormány 1144/2020. (IV. 8.) Korm. határozatával hagyott jóvá

A területfejlesztést szolgáló pénzeszközök tekintetében a TOP források voltak meghatározóak a megyében és az Önkormányzat területfejlesztési feladatai is döntően a TOP-hoz kötődnek. A 2014-2020 közötti programozási időszakban a TOP tervezésének egyes szempontjairól, valamint az operatív programhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és a megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról szóló 1702/2014. (XII. 3.) Korm. határozat alapján 41,13 milliárd Ft forráskeret került meghatározásra Nógrád megye számára. Ez a forrás mostanra teljes egészében lekötésre került. A megye

felzárkózásának érdekében életbevágóan fontos számunkra, hogy a következő támogatási időszakban is legyen területi operatív program és a TOP folytatódhasson.

II.2 2021-2027 európai uniós támogatási időszak várható megyei érintettsége

A Pénzügyminisztérium Versenyképességért és Területi Tervezésért Felelős Helyettes Államtitkársága, 2020 márciusában arról tájékoztatta Önkormányzatunkat (hogy a 2021-2027 uniós támogatási időszak előkészítéséért felelős Innovációs és Technológiai Minisztérium felkérésére) megkezdték az új, 2021-2027-re szóló TOP-2 tervezését. Mivel Magyarország érdeke az, hogy a TOP-2 az ország egyes térségeit a legjobban ismerő szervezetek közreműködésével készüljön el, TOP-2 területi tervezési munkacsoport felállítását kezdeményezték a megyék szakembereinek bevonásával. Egyúttal felkértek rá, hogy – a számunkra megküldött tervezési útmutató és tervezési dokumentumok alapján – készítsük el a TOP-2 megalapozását támogató megyei önkormányzati igényeket és javaslatokat tartalmazó Területfejlesztési Terv-2 c. dokumentumot.

A tervezés jelenlegi szakaszában és állapotában a megyei beazonosított területfejlesztési szükségletek és a javasolt beavatkozási területek az alábbiak szerint kerültek meghatározásra:

A megyében azonosított területfejlesztési szükségletek:

Területfejlesztési szükségletek	Érintett térségek, térségtípusok / települések
1. Gazdasági teljesítmény és növekedés közelítése az országos átlaghoz	megye
2. Népesség elvándorlásának megállítása	megye, kiemelten a Salgótarjáni, Balassagyarmati, Bátorterenyei és Szécsényi járások; CSOK-os települések
3. Okos és fenntartható településfejlesztés	városok, népesebb kistelepülések
4. Leghátrányosabb helyzetű lakosság életminőségének javítása	Szécsényi, Salgótarjáni, Bátorterenyei és Pásztói járások, elszlömösödött települések
5. Egyedi zöld környezetünk védelme és hasznosítása	megye, turisztikai térségek
6. Szolgáltatáshiányos területek fejlesztése a humán szférában	települések, mikrotérségek

A megye javasolt területfejlesztési beavatkozási területeinek azonosítása a 2021-2027 időszakra:

Területfejlesztési szükséglet	Területfejlesztési beavatkozási területek
1. Gazdasági teljesítmény és növekedés közelítése az országos átlaghoz	1. Üzleti infrastruktúrák további bővítése, (iparterületek, inkubátorok, agrárlogisztikai központok, piacok)
Népesség elvándorlásának megállítása	2. A TOP-ból és újonnan fejlesztett üzleti infrastruktúrába települő KKV-k telephelyfejlesztésének támogatása
	3. Foglalkoztatási tartalékok mozgósítása, területi hiányszakmákra fókuszáló hatékony pályorientáció
	4. Vidéki mikroállalkozások támogatása a foglalkoztatásbővítés elősegítése érdekében
	5. Vállalkozások együttműködésének ösztönzése
	6. Prémium élelmiszerek gyártási feltételeinek kialakítása, fejlesztése, piacra jutás elősegítése
	7. M3-R2 észak-déli gazdasági tengely fejlesztése

Területfejlesztési szükséglet	Területfejlesztési beavatkozási területek
2. Népesség elvándorlásának megállítása	1. Letelepedés és munkavállalás támogatása (különös tekintettel a pedagógus és orvos szakmákra)
Gazdasági teljesítmény és növekedés közelítése az országos átlaghoz	2. CSOK-os települések lakóbarát fejlesztése, kiemelt figyelemmel a budapesti agglomerációba olvadó két járás területére (Rétsági és Pásztói járások)
Szolgáltatáshiányos területek fejlesztése a humán szférában	3. Salgótarjáni felsőoktatási bázis (Óbudai Egyetem) campus-szá fejlesztése több felsőoktatási intézmény bevonásával
Okos és fenntartható településfejlesztés	4. Mini inkubátorok (közösségi munkahelyek) létesítése kistelepüléseken a távmunka támogatásához
	5. 1-2 számjegyű utak fejlesztése a munkahelyek gyors elérése érdekében

Területfejlesztési szükséglet	Területfejlesztési beavatkozási területek
3. Okos és fenntartható településfejlesztés	1. Okos megoldások a városlakók kényelmének fokozására
Egyedi zöld környezetünk védelme és hasznosítása	2. Társasházak tetőfelületének hasznosítása megújuló energiatermelésre
Népesség elvándorlásának megállítása	3. Gyalogos- kerékpáros- és családbarát zöldterület fejlesztések, bevonva a barnamezős területeket
	4. Közösségi közlekedés környezetbarát és munkavállalást segítő fejlesztés
	5. Települési környezetvédelmi beruházások támogatása

Területfejlesztési szükséglet	Területfejlesztési beavatkozási területek
4. Leghátrányosabb helyzetű lakosság életminőségének javítása	1. Személyre szabott mentálhigiénés program az aktív korú lakosság foglalkoztathatóságának növelése érdekében
Szolgáltatáshiányos területek fejlesztése a humán szférában	2. Gyermekek egészséges felnőtté válásának elősegítése (gyerekházak, iskolai sport, tanulási felzárkóztatás)
	3. A Szécsényi járás komplex fejlesztése
	4. Szlömösödés megállítást segítő településrehabilitáció
	5. Térségi és vállalati prevenció és egészségügyi szűrőprogramok

Területfejlesztési szükséglet	Területfejlesztési beavatkozási területek
5. Egyedi zöld környezetünk védelme és hasznosítása	1. Hagyományos turisztikai térségek innovatív fejlesztése (Hollókő, Ipolytarnóc, Bánk és környéke)
Gazdasági teljesítmény és növekedés közelítése az országos átlaghoz	2. Feltörekvő turisztikai térségek potenciáljának növelése (Nyugat-Mátra, Novohrad-Nógrád Geopark, Kelet-Börzsöny, Cserhát Naturpark)
	3. Megyei klímastratégiában meghatározott környezeti fejlesztések támogatása
	4. Turisztikai célú kerékpárúthálózat bővítése
	5. Megyei turisztikai ügynökség létrehozása és turisztikai marketing tevékenységének támogatása
	6. 4-5 számjegyű utak fejlesztése
	7. Önkormányzati belterületi utak, járdák fejlesztése

Területfejlesztési szükséglet	Területfejlesztési beavatkozási területek
6. Szolgáltatáshiányos területek fejlesztése a humán szférában	1. Nevelési-oktatási intézmények kapacitásainak fenntartható fejlesztése (bölcsőde, óvoda, iskola)
Népesség elvándorlásának megállítása	2. Egészségügyi intézmények fejlesztése
Okos és fenntartható településfejlesztés	3. Szociális intézmények fejlesztése, különös tekintettel a gyermekvédelemre és az idősellátásra

II.3. Nógrád Megye Területrendezési Terve

A Közgyűlése a 3/2020. (III. 12.) Kgy. rendeletével fogadta el új megyei területrendezési tervét.

A térszerkezet alakítása figyelembe veszi a települések elsősorban gazdasági célú fejlesztésén alapuló beépítésre szánt területeinek kijelölését. Új szerkezeti elemként az MaTrT alapján sajátos területfelhasználású térségként jelöltük a megyében létesítendő 5 ha-nál nagyobb területigényű napelemes erőművek területét.

A térségi infrastruktúra hálózatok esetében a korábbi megyei terv által jelölt, még meg nem valósított közúthálózati nyomvonalakat a közlekedési szakági tervek, tanulmánytervek alapján pontosítottuk. Kiemelt szolgáltatást nyújtó főútvonalként megvalósult az R21 út Hatvan – Mátraverebély szakasza. A megyeszékhely és a magyar – szlovák államhatár könnyebb elérhetősége céljából különös jelentőséggel bír a MaTrT-ben is jelölt R21 út Mátraverebély – Somoskőújfalui szakasza.

Az M2 autópálya MaTrT-ben jelölt nyomvonala megjelenik az új megyei térszerkezeti tervben. A pontosított nyomvonal lehetővé teszi a térség településrendezési eszközeinek pontosítását, a fejlesztések új úthoz köthető kialakítását, illetve a korábbi nyomvonal által kötött területek egyéb fejlesztési célú hasznosítását.

Fontos infrastrukturális fejlesztési igény a 2. és 3. főutat Nógrád megye déli szakaszán vezetett tervezett főút.

A Bátorterenyé – Ózd – Bánréve főúti szakaszok tervezett fejlesztése kapcsán lehetővé válik Bátorterenyé urbanisztikai fejlesztése, a Mátra északi oldalának megközelítése.

A turisztikai fejlesztések és a kibocsátásmentes közlekedés hosszú távú fejlesztése érdekében az országos kerékpárút törzshálózat nyomvonalain kívül számos térségi, több megyehatáron átnyúló kerékpárút nyomvonalat jelöltünk.

A MaTrT által lehetővé tett egyedi övezetek kapcsán az elfogadott megyei területrendezési tervben kiemelt jelentőségű gazdasági területek és kiemelt turisztikai területek övezetét jelöltük ki. Előbbi a városi jogállású települések és az iparosodással érintett községeket tartalmazza. A törvényi lehetőségeket figyelembe véve ezen települések a településrendezési eszközök készítése, módosítása során a kereskedelmi-, szolgáltató gazdasági területeik esetében nagyobb beépíthetőségi lehetőségekkel élhetnek. Az intézkedés a gazdaságos területfelhasználás fontos eszköze.

A kiemelt turisztikai térség a Novohrad-Nógrád UNESCO Globális Geopark, a Cserhát Natúrpark, az Ipoly-mente településeit, továbbá a kiemelt természeti és épített örökséggel rendelkező településeket foglalja magában. A törvényi lehetőségeket figyelembe véve az érintett települések a településrendezési eszközök készítése, módosítása során a turisztikai célú, kereskedelmi-, szolgáltató gazdasági területek esetében nagyobb beépíthetőségi lehetőségekkel élhetnek. Az intézkedés a beépített területeken megvalósítandó fejlesztéseket segíti.

II.4. Klímastratégia, klímavédelem

A Közgyűlés a 24/2020. (III. 12.) Kgy. határozatával döntött a Nemzeti Klímavédelmi Szövetséghez való csatlakozásról.

A lakossági véleménymérések alapján egyértelműen látszik, hogy a megkérdezettek a magyar társadalmat érintő egyik legfontosabb témaként a klímaügyet azonosítják. Ez a téma fontos a fiatalokkal való kommunikációban, hiszen a 8-18 éves korosztályban 90% feletti a téma fontossági megjelölése. A Kormány Klímavédelmi Akciótervet készített és hirdetett, kiemelve fontosságát és főbb témáit (CO₂ semleges energia-ellátás, erdősítés, zöld beruházások stb.).

A megyék a klímaügy kapcsán eddig általában és elsősorban háttér-támogatói szerepet láttak el: hozzájárultak a megyei klímastratégiák elkészültéhez (ld.: KEHOP 1.2.0) és annak fenntartási akciójaként – elsősorban technikai szerepben – egy ún. „Megyei Éghajlatváltozási Platform”-ot üzemeltetnek.

Mind a jelenlegi funkció megerősítése, mind annak tartalommal való megtöltésére, működtetési és költség-fedezetére lehetőséget teremtene egy közös és egységes megyei fellépés a „Nemzeti Klímavédelmi Szövetség”-hez való teljes körű megyei csatlakozással, melynek első nem megyei szövetségi tagja a fiatalok körében is népszerű, a Köztársasági Elnök által fővédnökölt, Európai Bizottsági díjas, az ENSZ klímaülésén nemzetközi jó gyakorlatként is bemutatott Virtuális Erőmű Program. Ezzel megvalósulna annak teljes körű és országos decentralizációs bővítése is. (a VEP decentralizációs bővítésének lényege, hogy: a most még országosan működő, és folyamatosan egyre több országban is bevezetésre kerülő VEP-et decentralizált, megyei erőművek rendszerére szervezik át és ebben területi partnerséget kínálnak a megyéknek, illetve megyei koordinációval az önkormányzatoknak).

A Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége 2020. február 25-i ülésén megtárgyalta, és a 7/2020.(II.25.) számú határozatában elfogadta, hogy a megyei önkormányzatokkal (a VEP jogtulajdonosa kezdeményezésére) és a Magyar Innováció és Hatékonyság (MI6) Nonprofit Kft.-vel közösen létrehozzák az NKSZ-t.

Az NKSZ célja a klímavédelem országos lefedettségű, közös platformon épített és közös működésimechanizmust alkalmazó, mégis decentralizált működtetése a klímavédelemhez kapcsolódó akciók és programok tervezésével, projektfejlesztésével, megvalósításával, monitoringjával és értékelésével – a jövő generációk Alkotmányból is levezetett védelme céljából.

A VEP módszertan átvételével, és koordinációja mellett egységes, szakmai alapú országos szakértői hálózat és annak megyei szintű munkaszervezetei, a Megyei Klímavédelmi Pontok segíthetik a megyei szintű klímavédelmi munkát. Köztük a már jelenleg is működő Megyei Éghajlat-változási Platformok, illetve megyei klímastratégiához, SECAP-okhoz és települési klímastratégiákhoz kapcsolódó szakmai, támogatási, felülvizsgálati, jelentéstételi feladatokat, valamint a 2021-2027 időszak előkészítéséhez, későbbi megvalósításához kapcsolódó projektgyűjtési, projektfejlesztési és támogatásszervezési feladatokat.

A Megyei Területfejlesztési Terv 2 (2021-2027) tervezési munkadokumentumában jeleztük, hogy a támogatási ciklusban kerüljön forrás biztosítására, a Megyei klímastratégiában meghatározott környezeti fejlesztések támogatására.

II.5. Nógrád Megyei Gazdaságvédelmi Együttműködés

Az Önkormányzat a jelenkor kihívásaira reagálva három prioritásból álló programcsomagot állított össze a helyi gazdasági szereplők számára. A termelőket a “Vedd a nógrádit!” elnevezésű törekvéssel támogatják, az erőforrások koordinálása a munkahelyek megtartásában segíti a helyi vállalkozásokat, a “Projekt doktor” kezdeményezés pedig az uniós és hazai forrásokból folyamatban lévő megyei projektek megsegítéséről szól. Nógrádban a rendelkezésre álló erőforrásokat a leghatékonyabban kell felhasználni. A vállalkozásokat tájékoztatni szükséges az elérhető pénzügyi lehetőségekről és információkról.

„Vedd a nógrádit!”

A megyében sok az őstermelő, az egyéni vállalkozó, kistermelő, családi vállalkozás és mezőgazdasági gazdasági társaság. Sok embernek adnak munkát és megélhetést, azonban őket is súlyosan érinti a válság. Ezzel a programmal az a célunk, hogy a megyei termelőknek segítsünk a válsághelyzet utáni mielőbbi talpra állásban. Ehhez az kell, hogy támogassuk a termelők és a fogyasztók egymásra találását. Másrészt szükség van a megyénkben élők tudatformálására is, miszerint azzal tudjuk a leginkább támogatni megyénk gazdaságának gyors erőre kapását, ha a „hazait” vesszük.

Ennek érdekében összegyűjtjük a megyei termelőket egy termelői kataszterbe. Létrehozunk egy erre a célra fejlesztett megyei honlapon egy „online piactert”, ahol a megye kínálata megjelenik.

Elindítunk egy kommunikációs kampányt azzal a céllal, hogy a megyénkben élők figyelmét ráirányítsuk a helyben előállított termékekre, és arra, hogy ha ezt vásárolja, azzal erősíti a megyénk gazdaságát, munkahelyeket ment meg, illetve hozhat létre.

Nem utolsó sorban ezt a termelői kínálatot és kapacitást összekapcsoljuk a nógrádi emberekkel és a helyi nagyobb felvevőpiacokkal. Megkeressük azokat a nagyfogyasztókat, feldolgozókat és kereskedelmi láncokat, amelyek a helyi termékek számára egy állandó beszállítási lehetőséget teremtenek. Csak, hogy néhány példát említsek; intézmények, önkormányzatok konyhái (pl. iskolák, idősok otthonai stb.), helyi feldolgozóipar (pl. egy cukrászüzem), élelmiszer üzletláncok stb.

Ezzel a programmal elindultunk. Munkatársaink már gyűjtik össze a megyei termelőket partnereink segítségével, hogy amikor elkészül az „online piactér”, akkor már egy „masszív” tartalommal tudjon megjelenni.

Ehhez a munkához szakmai partnernek kértük fel a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Nógrád Megyei Igazgatóságát és a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózatot.

„A megyében rendelkezésre álló erőforrások koordinálása”

A legfontosabb cél, hogy minél több munkahely megmenthető legyen a veszélyhelyzet alatt és az azután kialakuló gazdasági lassulás időszakában.

A rendelkezésre álló erőforrásokat – és itt a pénzügyi erőforrásokra gondolok elsősorban – a lehető leghatékonyabban kell felhasználni a megye gazdaságának újraindítására. Partnereinkkel elhatároztuk, hogy egy olyan információs platformot hozunk létre, mely segíti a megye gazdasági szereplőit. Első ilyen csatornaként egy, a jövőben rendszeresen megjelenő hírlevél került elindításra.

„Projekt doktor” program

Az önkormányzati és nem önkormányzati jelenleg futó Európai Unió és hazai forrású pályázatok szakmai támogatása, annak érdekében, hogy azok a veszélyhelyzet ellenére sikeresen megvalósuljanak, a továbbiakban is kiemelt feladatunk.

Ennek érdekében „forró vonal” létrehozására került sor, ahol EU-s projektek menedzselésében jártas szakemberek fogadják a felmerülő kérdéseket.

III. Az Önkormányzat stratégiai céljai mellé rendelt eszközrendszerek

III.1. Önkormányzatunk testületi munkája

Önkormányzatunk működésének rendszere az SZMSZ-ben került rögzítésre. A rendelet keretjelleget határoz meg, ugyanakkor – ahogy az előző önkormányzati ciklusban is – előre vetíthető a gyors döntések érdekében a gyakoribb ülések szükségessége.

Előre ütemezhető döntések a következők:

- költségvetés, annak módosítása, végrehajtásához kapcsolódó intézkedések,
- vagyoni kérdések,
- alapító okirat módosítása,
- rendeletek felülvizsgálata, módosítása,
- Állami Számvevőszék és a Magyar Államkincstár által végzett ellenőrzés(ek) tapasztalatairól készített tájékoztató,
- Nógrád Megye Önkormányzata részesedésével működő gazdálkodó szervezet tevékenységével kapcsolatos döntési javaslatok,
- jogszabályok változásából eredő esetleges intézkedések,
- 2014-2020 és 2021-2027 közötti Európai Unió tervezési, végrehajtási munkafázisával kapcsolatos aktuális feladatok,
- a területfejlesztési feladatainkhoz kapcsolódó, az oktatás, tudományos élet, kutatás-fejlesztés és az egyéb területek képviselőivel kötendő együttműködésre vonatkozó szándéknyilatkozatok, megállapodások.

A területi nemzetiségi önkormányzatok működését biztosító feladatainkat a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény rendelkezései alapján látjuk el. A 2019. október 13-i nemzetiségi önkormányzati választások eredményeként megyénkben 2 területi nemzetiségi önkormányzat működik, a Nógrád Megyei Roma és a Nógrád Megyei Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat. Az Nek tv. értelmében megállapodás alapján biztosítjuk a működés feltételeit, mely minden évben felülvizsgálatra, szükség szerint módosításra kerül.

A Hivatal a megállapodásnak megfelelően látja el az adminisztrációs jellegű feladataikat, a testületi üléseinek előkészítésével kapcsolatos feladatokat, így a testületi ülések meghívóinak elkészítését, a meghívók kiküldését, előterjesztések tervezetének elkészítését és postázását, illetve a testületi ülések jegyzőkönyveinek vezetését, elkészítését. Térítésmentesen biztosítjuk a testületi ülésekhez a tárgyaló termet és a megfelelő technikát, valamint egy iroda is rendelkezésükre áll a szükséges informatikai eszközökkel.

III.2. Megyei értéktár működtetése

A Hungarikum törvényben foglaltak szerint a megyei önkormányzat megyei értéktárat és megyei értéktár bizottságot hozhat létre, amely szervezi a megye területén azonosított települési és tájegységi értéktárak adatainak összesítését, azonosítja a megye területén fellelhető nemzeti értékeket, dönt a megyei értéktárba bekerülő nemzeti értékekről, létrehozza a megyei értéktárat és nyilvántartás céljából megküldi azt a Hungarikum Bizottságnak.

A közgyűlés a 70/B/2013. (VI. 6.) Kgy. határozatával – a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény 4. §-a alapján – létrehozta a Nógrád Megyei Értéktár Bizottságot (a továbbiakban: Bizottság), mely hivatott az elismerésekre vonatkozó döntések meghozatalára.

A Bizottság évente két alkalommal ülésezik, tevékenységéről félévente beszámol a közgyűlésnek. A Bizottság munkájában 4 fő képviselő mellett a közgyűlés alelnöke és a megyei jegyző is részt vesz.

A Bizottság működéséhez és feladatainak ellátásához szükséges pénzügyi, tárgyi és ügyviteli feltételeket az Önkormányzat adott évi költségvetése terhére biztosítja.

Az Önkormányzat továbbra is jelentős szerepet szán a megyei értéktár fejlesztésének, népszerűsítésének, az értékek felkutatásának, gyarapításának, lakossággal történő megismertetésének, mindezek gazdasági és turisztikai hasznosításának.

III.3. Önkormányzatunk kapcsolatrendszere

Az elkövetkező években is szükséges az Önkormányzat jól kialakult kapcsolatainak erősítése és bővítése, mely több síkon lehetséges. A már meglévő kialakult kapcsolatrendszer mellett keressük és nyitottak vagyunk új kapcsolat kialakítására, amelyekkel közösen járulhatunk hozzá a megye fejlődéséhez, valamint közelebb vihetjük az Önkormányzat tevékenységét a lakossághoz.

III.3.1. Kapcsolatunk a szomszédos megyei önkormányzatokkal

Jelenleg jól kiépített a kapcsolatrendszerünk a Heves Megyei Önkormányzattal és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzattal.

2012. január 18-án megalakult a három megyei önkormányzat részvételével az Észak-Magyarországi Regionális Konzultációs Fórum, mely fontos szerepet tölt be a 2014-2020-as programozási időszakban az operatív programok, így a TOP végrehajtása során is, hiszen a megyei egyeztetéseken túl szükséges a megyehatáron átnyúló fejlesztési elképzelések folyamatos egyeztetése, a három megyei önkormányzat fejlesztési programjához igazítása.

A Fórum elnöki tisztségét a megyei elnökök éves rotáció keretében látják el.

A regionális területfejlesztési konzultációs fórum főbb feladatai:

- eljár a regionális döntést, állásfoglalást, véleményezést igénylő ügyekben,
- összehangolja a megyei önkormányzatok döntéshozatalát,
- képviseli a megyei önkormányzatok egyező döntését, mint a régió álláspontját,

- javaslatot tesz a Kormánynak a Régiók Bizottságában a régiót képviselő tag személyére.
- a 2021-2027 fejlesztési ciklusra vonatkozóan egyeztetni a megyék fejlesztéspolitikai hangsúlyait, megyehatáron átvívelő fejlesztési elképzeléseket, fejlesztési övezeteket.

Heves Megye Önkormányzatával való egyeztetések során külön jelentősége van a következőknek: Nógrád és Heves megyét észak-déli irányba folyó, patakok sávjai kötik össze: Zagyva-folyó, a Tarna-patak völgyei. Déli irányba a Mátra hegység kapcsolódik az Északi-Középhegység jellemzően erdővel borított hegyháti területéhez, így szerves táji és ökológiai kapcsolódást biztosít.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye esetében kiemelendő, hogy közvetlen, erős térségi kapcsolatunk van a 23. sz. főútvonal okán. Nógrád megyére is kihatással van az Ózdi járás, melynek tervei alapján felvetődik a 23. sz. főút egyes pontokon történő nyomvonal elterelése, szélesítése és megerősítése.

Pest megye vonatkozásában kapcsolódási pontként hangsúlyozandó egyrészt a megyénk nyugati részén, Pest megyei Duna-szakaszon kitermelt parti szűrésű víz, amely biztosítja a körzet ivóvízszükségletének jelentős részét. Másrészt megyénk székhelye Salgótarján, amely Budapest térszerkezeti összefüggésrendszerének megfelelően kap szerepet a főváros körüli városgyűrűben. Ettől a szereptől várhatunk állami segítséggel a budapesti városrégiótól északkeletre eső, a megye határon átnyúló fejletlenebb területekre is ható gazdasági fejlődést.

III.3.2. Kapcsolat a szlovák partnerrel

Nógrád megye gazdaságának irányultságát alapvetően meghatározza Budapest közelsége, észak felé pedig lezárja az országhatár. A magyar-szlovák államhatár két oldalán elterülő, saját országában viszonylagosan periférikusan fekvő, a külső segítségre és a belső erőforrás mozgósítására fokozottan ráutalt gazdasági nehézségekkel küzdő térség gazdasága párhuzamosan próbálkozik egymás mellett a fejlődés útjára jutni.

A határon átnyúló térségfejlesztési program megvalósításának célja a gazdaság hatékonyabb működtetése és ezáltal az életminőség javítása a határ mindkét oldalán. A megvalósítás eszköze a határon átnyúló együttműködés, feltétele, hogy a határ ne állja útját semmilyen előremutató, a közös gazdasági érdek érvényre jutását szolgáló kezdeményezésnek.

Nógrád megye és Besztercebánya megye területe megye- és egyben államhatárral elválasztott terület, melynél a határvidék természeti, társadalmi adottságai nem követik le az állam- és közigazgatási határokat, azok szervesen összetartozó – de így eltérő jogállam illetőségén található – tájakként jelennek meg. Fejlesztésük csak akkor lehet eredményes, érhet el célokat, ha a beavatkozások a területi igényekre adnak választ államhatároktól függetlenül.

Az Önkormányzat és Besztercebánya Megye Önkormányzata között 2018 decemberében létrejött együttműködés célja: a területi tervezés, a regionális gazdaságfejlesztés és kapcsolódó szolgáltatások összehangolása, elősegítve ezzel a két megye fejlődését, a fejlesztési együttműködések ösztönzését, a régió infrastrukturális ellátottságának javítását, a

szolgáltatások körének bővülését, minőségének javítását, a térségek gazdasági és idegenforgalmi lehetőségeinek erősítését és hasznosulását.

Az együttműködési szándéknyilatkozatban megfogalmazásra került, hogy a két megye önkormányzata összhangban a hatásköreikkel, hozzájárulnak az adminisztratív területi egységeik keretén belül működő tudományos, kulturális, egészségügyi, oktatási, szociális, társadalmi, gazdasági, sport, turisztikai, környezetvédelmi és közüzemi szervezetek és intézmények közötti kapcsolatok kialakításához, fenntartásához, fejlesztéséhez.

Az Együttműködési Megállapodás szakmai koordinálását a Hivatal és Besztercebánya Megyei Önkormányzat Hivatala látja el, mely a 2014-2020-as ciklus hátralévő időszakában megvalósítandó közös projektek összehangolása, megvalósítása, illetve a következő, 2021-2027 közötti időszak fejlesztéseinek előkészítése érdekében is szükséges.

III.3.3. Egyéb nemzetközi kapcsolataink

A romániai Hargita Megye Tanácsának elnöke 2016 novemberében kereste meg az Önkormányzatot, hogy nyitottak a testvérmegyei kapcsolat kialakítására Nógrád megyével. A két megye olyan programokat, projekteket kezdeményezhet, amelyek segítségével kölcsönösen hozzájárulhatnánk megyéink fejlesztéséhez. Számos közös lehetőséggel, kihívással és értékkel rendelkezünk, beleértve a turisztikai és gazdasági fejlesztést, helyi értéktárak kialakítását, ipari parkok hatékony tevékenységét, sport-és katasztrófavédelmi jó gyakorlatok megismerését, európai uniós források lehívását, valamint további közös érdekeltségű témák felmérésének szükségességét.

Az előzetes egyeztetések során kölcsönös egyetértés alakult ki a két fél testvérmegyei kapcsolatának létesítésére vonatkozóan, továbbá mindkét fél csatlakozott ahhoz a célhoz, hogy előmozdítsuk az együttműködést a következő szakterületeken: közigazgatás, gazdaság, oktatás, kultúra, szociális, sport, környezetvédelem és további közös megyei érdekeltségű témakörökben a romániai és magyarországi nemzeti jogszabályok értelmében. Mindemellett a két megye hozzájárulna az adminisztratív területi egységeik keretében működő tudományos, kulturális, egészségügyi, oktatási, szociális, társadalmi, sport, turisztikai, környezetvédelmi és közüzemi szervezetek és intézmények közötti kapcsolatok kialakításához is. A Közgyűlés a 95/2016. (XII. 15.) Kgy. határozatával fogadta el a testvérmegyei kapcsolatok kialakítására vonatkozó együttműködési szándéknyilatkozatot Hargita megyével, melynek alapján a két fél 2017. szeptember 23-án a XI. Nógrádi megyenapon megtartott ünnepi közgyűlésen írta alá az Együttműködési megállapodást.

Önkormányzatunk nyitott minden olyan kapcsolatfelvételt, mely a megyénk érdekét szolgálja. Mindemellett természetesen meg kell említeni a költségvetési helyzetet, mely korlátot szabhat a kapcsolatépítés fizikai megvalósításának.

A nemzetközi kapcsolatok kiépítése, fenntartása önként vállalt feladat, így azt az Önkormányzat saját forrásból, illetve az előzőek maradványából finanszírozhatja. Mindezek tükrében jelentős feladat a jövőbeni pályázati lehetőségek keresése, ezen tevékenységünk költségének biztosítására.

III.3.4. Állami- és egyéb szervezetekkel való kapcsolódási pontjaink

A Közgyűlés ülésterve alapján folyamatosan tájékoztatást kapunk az alábbi szervezetektől:

- Magyar Közút Nonprofit ZRt. Nógrád Megyei Igazgatósága,
- Középkélet-magyarországi Közlekedési Központ Zrt.,
- Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányság,
- Nógrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság,
- Nógrád Megyei Kormányhivatal valamennyi Járási Hivatala,
- Nógrád Megyei Kormányhivatal valamennyi Főosztálya,
- Salgótarjáni Szakképzési Centrum,
- Nemzeti Adó – és Vámhivatal Nógrád Megyei Igazgatósága,
- Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Nógrád Megyei Kirendeltsége,
- Nógrád Megyei Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvány,
- Nógrád Megyei Polgárőr Szervezetek Szövetsége,
- Magyar Nemzeti Vidéki hálózat.

Amennyiben a megye lakosságának széles körét érintő kérdésekről van szó, nyitottak vagyunk arra, hogy a fekvőbeteg ellátó, szociális és oktatási intézményektől, vagy fenntartóiktól tájékoztatást kérjünk.

III.3.5. Kapcsolataink felsőoktatási intézményekkel, tudásbázisú szervezetekkel

Az elmúlt ciklusban számos olyan kapcsolatfelvétel történt, melynek alapvető célja a felsőoktatás térnyerése megyénkben.

Testületünk a 9/2014. (I. 30.) Kgy. határozattal fogadta el a Semmelweis Egyetemmel történő együttműködési szerződést, melynek fő célja a 2014-2020 közötti uniós fejlesztési időszakra vonatkozóan, hogy:

- a megyei Területfejlesztési Konceptióban megfogalmazott gazdaságfejlesztési és innovációs célok, valamint az Egyetem kutatás-fejlesztési törekvései minél jobban összekapcsolhatók legyenek;
- az együttműködés révén fejlődjön a hazai és a Nógrád megyei egészségipar, javuljon a megye lakosságának egészségi állapota és növekedjék Nógrád megyében a tudásgazdaság szerepe a jövedelemtermelésben és a foglalkoztatásban;
- az Egyetem központi régió túlnyúló tudás-kihelyezési törekvései segítsenek ellensúlyozni azt a szellemi potenciál veszteséget, melyet az egyetlen nógrádi felsőoktatási intézmény bezárása okozott.

Az Együttműködési szerződést az Együttműködő felek 2014-2020 tervezési és megvalósítási időszakra kötötték.

A Szent István Egyetemen kötendő stratégiai együttműködési megállapodásról a 128/2014. (XII. 18.) Kgy. határozat döntött, mely alapján 2015. február 11-én megtörtént a dokumentum aláírása. Az együttműködés célja, hogy a 2014 és 2020 közötti időszakban előtérbe kerüljenek a települési és térségi szintű komplex beruházások; ennek érdekében együttműködnek települési, térségi szintű mintaprojektek előkészítésében, indításában. A megállapodás a 2014-2020 tervezési és megvalósítási időszakra került megkötésre. Mindkét fél nyitott a továbblépés lehetőségeinek keresésére, a megállapodás felülvizsgálatára, új területek bevonásával történő együttműködésre.

A részletezett megállapodások jó alapot adnak a hosszú távú terveinknek. Az elkövetkező években is nyitottak kell, hogy legyünk a kutatás, fejlesztés, innováció területét érintő mindennemű együttműködésre.

III.3.6. Civil-, érdekvédelmi - és egyéb szervezetekkel történő kapcsolataink

A civil szervezetek, mint az állampolgárok önkéntes szerveződései a társadalmi, a gazdasági és a kulturális élet fontos alkotóelemei. Tevékenységük, szerepvállalásuk révén nagymértékben hozzájárulnak a társadalmi problémák hatékony kezeléséhez. Ezek a szervezetek megyénkben gyakorlatilag az élet minden területén jelen vannak, megfelelő keretet és lehetőséget biztosítanak az embereknek az önszerveződésre, arra, hogy közös érdekek, értékek mentén, meghatározott célok elérése, hasonló problémák kezelése, embertársaik megsegítése végett létrehozzák saját egyesületeiket, klubjaikat, kifejezzék igényeiket, érvényesítsék érdekeiket.

Az Önkormányzat a Nógrád Megyei Kormányhivatal és a Nógrád Megyei Polgárőr Szervezetek Szövetsége között a 11/2018. (I. 25.) Kgy. határozat Együttműködési megállapodás megkötésére került sor. A megállapodás célja annak az együttműködésnek a kialakítása, amely elősegíti az állampolgárok biztonságérzetének biztosítását, a bűnözés elleni fellépést, a bűnmegelőzést, a család- gyermek- és ifjúságvédelmet, a baleset-megelőzést, a Kormányhivatalon keresztül a Védelmi Bizottság feladataiban való közreműködést, az illegális migrációhoz kapcsolódó cselekmények felderítését, illetve a vagyonvédelem hatékonyságának javítását.

Az OTP Bank NYrt-vel kötött partnerségi megállapodással az Önkormányzat a térségben működő önkormányzatok, kis-és középvállalkozások fejlődésének és megerősítésének közös támogatásával kívánja elősegíteni Nógrád megye versenyképességének és piacra jutási esélyének növelését.

Az Önkormányzat és a Salgótarjáni Szakképzési Centrum között létrejött együttműködési megállapodásban foglaltak alapján közös szakmai együttműködésre, szakmai konzultációk, workshop-ok megvalósítására, szakmai fórumokon való együttműködésre kerül sor.

Önkormányzatunk törekszik arra, hogy a megyében működő civil szervezetek, illetve rajtuk keresztül a megyében élő polgárok bekapcsolódhassanak a közjó érdekét szolgáló területi és helyi döntések előkészítésébe és végrehajtásába. A tevékenységük, szerepvállalásuk révén hozzájárulnak a megye „egészségesebb” működéséhez. Az elkövetkezendő időszakban célunk

ezen szerveződések alaposabb megismerése, munkájuk segítése. Aktívan kívánunk részt venni a civil szervezetekkel a társadalmi felelősségvállalást érintő kérdések megoldásában. Közös tevékenységünk célja az aktív polgári részvételt segítő elképzelések, kezdeményezések támogatása. Fontos érdek, hogy segítsük, előmozdítsuk a gazdasági szereplők társadalmi felelősségvállalását.

A ciklus időtartama alatt célszerű fenntartani azt a támogatási rendszert, mely az elmúlt években kialakult még akkor is, ha ez önként vállalt feladat. Költségvetési lehetőségeinkhez mérten biztosítandó támogatás a megyében lévő szervezeteknek, alapítványoknak rendezvényekre, programokra, kiemelt eseményekre. Ezáltal számos falunap, rendezvény a segítségünkkel valósulhat meg.

Egyedi támogatási szerződések alapján számos megyei sportegyesület, sportoló támogatására is gondot kell fordítani pl. sporteszközök beszerzésére, a sportrendezvények színvonalas megrendezésére, a sportolók nemzetközi, illetve hazai versenyeken való részvételére, felkészülésére nyújtott pénzbeli segítséggel.

Önkormányzatunk tagja a Megyei Önkormányzatok Országos Szövetségének (a továbbiakban: MÖOSZ). A szervezet célja a megyei önkormányzatok érdekképviselése és érdekvédelme, a megyei önkormányzatok egymással, a települési önkormányzatokkal és azok szövetségeivel való kapcsolatának fejlesztése, szolgáltatás nyújtása a tagok részére. A MÖOSZ legfőbb döntéshozó szerve a megyei közgyűlés elnökeiből álló Közgyűlés, mely évente több alkalommal ülésezik. A szakmai feladatok ellátását a Főjegyzői Kollégium, valamint a munkabizottságok segítik. Törvényi felhatalmazás alapján a MÖOSZ rendszeresen részt vesz a megyei önkormányzatokat érintő jogszabályok véleményezésében.

III.4. Esélyegyenlőségi feladatok

Az esélyegyenlőségi feladatok megvalósítására 2018. április 1-től induló programhoz kapcsolódóan a feladat ellátásához szükséges forrás biztosítására pályázat került kiírásra, mely kizárja az önkormányzatok részvételét, így ezen tevékenység ellátása átkerült a Nógrád Ifjúságáért Gyermek és Ifjúsági Alapítványhoz. Az Önkormányzat és a NIA között a 152/2017. (XII. 14.) Kgy. határozat alapján együttműködési szándéknyilatkozat jött létre, mely alapján az Esélyek Háza továbbra is tájékoztatást nyújt az általa kínált szolgáltatásokról, a partnerek bevonhatóságának körülményeiről és részleteiről.

Itt szükséges megemlíteni, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. § (4) bekezdése alapján a 44/2019. (VI. 13.) Kgy. határozattal került elfogadásra az Önkormányzat és Hivatal Esélyegyenlőségi Terve. Ennek célja, hogy biztosítsa a munkavállalók számára az egyenlő bánásmód elve teljes körű érvényesülését, a munkavállalás megkezdése előtt és alatt az esélyegyenlőséget minden foglalkoztatottja számára, az érintett csoportok helyzetének elemzésével mérje fel a munkavállalók valós helyzetét, helyzetük alakulását kísérelje figyelemmel és segítse elő az esélyegyenlőségi célok megvalósulását, az ezzel kapcsolatos sérelmek orvoslását.

III.5. Rendezvényeinkről

Kiemelt jelentőségű a minden év szeptemberében megrendezendő Megyenap. A kulturális műsorral színesített rendezvényen kerülnek átadásra a megyei díjak, kitüntetések, valamint 2014-től a NÓGRÁDIKUM elismerések.

A közgyűlés – a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény 4. §-a alapján – a 70/B/2013. (VI. 6.) Kgy. határozatával létrehozta a Nógrád Megyei Értéktár Bizottságot, mely hivatott az elismerésekre vonatkozó döntések meghozatalára. A díjazási rendszer fő alapelvei a következők:

- Évente átadásra kerül a „Nógrádikum” díj, melyet az a legfeljebb három megyei érték kap meg, amely az adott évben a Nógrád Megyei Értéktárba felvett értékek közül egyedülálló tulajdonságokkal rendelkezik. A három kiválasztott egyenrangú díjazott jogosulttá válik a „Nógrádikum” megjelölés használatára, továbbá – az Értéktárba felvett egyéb értékekkel együtt – lehetőséget kap arra, hogy az évi Megyenap alkalmából rendezett eseményen bemutassa települése értékeit.
- Védjegyként levédetésre került a „Nógrádikum” kifejezés. A védjegyjogtalom a bejelentés napjától számított tíz évig tart, és további 10-10 évre meghosszabbítható.

Immár több évtizedes hagyomány a minden év januárjában Balassagyarmat Város Önkormányzatával közös programként a Madách Ünnepséggel, mely során a Madách Díjat osztjuk ki.

Nemzeti ünnepeinkhez kapcsolódó megemlékezéseknél célszerű keresni a településsel való közös pontokat. A közös rendezvények egyben közvetlenebbé teszik kapcsolatainkat a megye lakosságával is.

A megyei rendezvényeken túl különösen fontos az országos megjelenés.

A megyei rendezvények, programok megrendezésében az elmúlt ciklusban – elsősorban anyagi források biztosításával – részt vállaltak egyes állami tulajdonú gazdasági társaságok. Jelen céljaink elérése érdekében is számítunk aktív közreműködésükre. E körben külön szükséges nevesíteni az Ipoly Erdő ZRt.-t, az Északmagyarországi Regionális Vízművek ZRt.-t, a Duna Menti Regionális Vízmű ZRt.-t, az OTP Bank Nyrt-t és az EGLO Magyarország Kft-t.

III.6. Munkánk bemutatásának média eszközei

Nógrád Megye Önkormányzatának honlapja, a www.nograd.hu több funkciót betöltő, szerteágazó portál. Az oldalra egyrészt rendszeresen felkerülnek a nyilvános előterjesztések, az önkormányzat közlönye, pályázati felhívások és egyéb közérdekű adatok, változások. Külön menüpontban nyomon lehet követni a területfejlesztési tervezői munka dokumentumait, továbbá az önkormányzat 100 %-os tulajdonú gazdasági társaságának beszámolóira, üzleti tervre vonatkozó adatait. A honlapon lévő adatok aktualizálására, frissítésére kiemelt figyelmet szükséges fordítani. Mindemellett célszerű, hogy honlapunkon a napi események, információk, híreink nagyobb hangsúllyal szerepeljenek, mindezzel növelve az aktualitások értékét.

Továbbra is elvárás, hogy az önkormányzat közlönye túlnyomórészt elektronikus formátumú legyen, a papíralapú előállítás köre szűküljön. A közlönyeink papír formátumban megtalálhatók a megye könyvtáraiban, továbbá az Országos Széchenyi Könyvtárban.

IV. Kontrollkörnyezet önkormányzatunknál

A kontrollkörnyezet a teljes kontrollrendszer alapja. Biztosítja a fegyelmet és a szervezeti felépítést, valamint azt a „léggört”, amely befolyásolja a belső kontroll általános minőségét. Átfogóan hat arra, hogyan határozzuk meg a stratégiát és célokat, a kontrolltevékenységek strukturáltságát.

- Célok és szervezeti felépítés: az önkormányzat feladatait, céljait az Mőtv. rögzíti. A sarkalatos törvény alapján került kialakításra a hivatal átlátható struktúrája, felépítése, maximálisan igazodva a költségvetési keretekhez. A feladatellátás munkaerő igénye és hatékonysága alapján a szervezet átalakításának lehetőségét folyamatosan vizsgáljuk.
- Belső szabályzatok: az államháztartási rendszerre ható szabályzatok felülvizsgálata folyamatos feladat kell, hogy legyen.
- Feladat-, és felelősségi körök: a munkaköri leírások egyértelműen meghatározzák a feladatokat és a felelősségi viszonyokat.
- A folyamatok meghatározása és dokumentálása: a munkafolyamatok rögzítettek, a dokumentáció zárt rendszerű, nyomon követhető.
- Humán-erőforrás: a központi költségvetési támogatást figyelembe véve kerül meghatározásra az önkormányzat, a hivatal létszámának előirányzata.
- Etikai értékek és integritás: magas szakmai követelmény és igényesség; tekintettel a hivatal létszámára a feladatok integritása szükségszerű. A közgyűlés a 37/2012. (IV. 26.) Kgy. határozatával elfogadta a hivatal hivatásetikai alapelveinek és etikai eljárásának meghatározásáról szóló dokumentumot, melynek felülvizsgálatát szükség szerint el kell végezni.

Önkormányzatunk testületi munkája során meghatározó folyamatba épített kontrollt biztosítanak a szakbizottságok. Véleményük segíti az optimális döntéshozatalt.

A belső ellenőr a Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság által jóváhagyott ellenőrzési terv alapján ütemszerűen kell, hogy végezze tevékenységét. Az ellenőrzés fókuszába helyezett feladatokat úgy kell meghatározni, hogy a rendszerünkben lévő esetleges kockázatokat minimalizálja.

A belső kontrollon túl külső szervek ellenőrzése is tükröz egyfajta minősítést. A MÁK az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 57.- 59. §-a, valamint az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 106. §-a előírásai szerint a központi költségvetésből igényelt és kapott hozzájárulások, támogatások elszámolását minden évben felülvizsgálja. Az állami támogatások felhasználásának ellenőrzése ez által folyamatosan visszatérő tevékenység. Az Állami Számvevőszék törvényi felhatalmazás alapján általános hatáskörrel végzi a közpénzekkel és az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodás ellenőrzését.

V. Összefoglalás

Megyénk földrajzi, természeti és gazdasági adottságai alapján az ország egyik legváltozatosabb tájegysége. A településszerkezetet az aprófalvak sokasága jellemzi, 131 településünkben 6 rendelkezik városi ranggal, melyek egyben járási központok is.

Az Európai Unióban a pénzügyi források hozzárendelésével kiemelten kezelik a gazdaságilag elmaradott térségek felzárkóztatását, a mindenkori kormányprogram is szorosan kapcsolódik az elmaradott térségek helyzetének javításához. Megyénkben a járások gazdasági teljesítményük szerint erősen differenciáltak.

A megyében élők elsősorban azt szeretnék látni, hogy Nógrád gazdasága fordulatot vesz, melynek eredményeként olyan térséggé válik, ahol kedvezők az életfeltételek, az életminőség. Nógrád megye fejlesztésének átfogó célja, hogy a gazdaság élénkítése, a meglévő természeti potenciálok kihasználása és a helyi társadalom aktivizálása által megálljon a leszakadás folyamata Magyarország más térségeihez viszonyítva, és előtérbe kerüljenek olyan új fejlődési lehetőségek, amelyek hosszú távon a megyét vonzó térséggé teszik mind a lakosság, mind a vállalkozások számára.

Az Önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági és fejlesztési programjában meghatározott célkitűzéseket lehetőség szerint, minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg.

A gazdasági és fejlesztési program stratégiai célkitűzései megadják a keretét a 2019-2024. évek közötti választási ciklus feladatainak. A gazdasági programban rögzített célok megragadásával az Önkormányzat aktív, kezdeményező, kreatív és megújulni képes, belső és külső partnerekkel együttműködő önkormányzattá válhat.

Skuczi Nándor